

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/39

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/5644

Karar No. 2025/7274

Tarihi: 02.10.2025

- İŞVERENİN İŞVEREN SENDİKASI ÜYESİ OLMASI
- İŞVERENİN İŞVEREN SENDİKASINA ÜYE OLMASI HALİNDE TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN YETKİLİ TARAFININ İŞVEREN SENDİKASI OLDUĞU
- TOPLU SÖZLEŞMENİN İŞVERENİN İŞVEREN SENDİKASI ÜYESİ OLMASI HALİNDE İŞVEREN SENDİKASI YETKİLİLERİNCE İMZALANMASININ GEREKTİĞİ
- TOPLU SÖZLEŞMENİN PROTOKOLLE DEĞİŞTİRİLMESİNDE DE İŞVEREN SENDİKASI YETKİLİSİNİN PROTOKOLÜ İMZALAMASININ GEREKTİĞİ

ÖZETİ: Belirtmek gerekir ki işverenin sendika üyesi olması durumunda, toplu iş sözleşmesi ehliyeti işveren sendikasına ait olacağından, toplu iş sözleşmesi işveren tarafı adına işveren sendikası temsilcिसince imzalanmalıdır. Bu kural toplu iş sözleşmesine ek protokol için de geçerlidir.

Dosya içeriğine göre 08.08.2023 imza tarihli toplu iş sözleşmesinin, 01.01.2024 tarihli birinci ek protokolün ve dava konusu 01.03.2024 tarihli ikinci ek protokolün işveren Sendikası temsilcisi H.Y. tarafından imzalandığı, 19.04.2023 tarihli yetki belgesine göre de anılan kişinin münferiden toplu iş sözleşmesi imzalamaya ve ek protokol düzenleyip imzalamaya işveren Sendikasıncı yetkili kılındığı görülmektedir.

Bu itibarla toplu iş sözleşmesine ek protokolün tekemmülü için işveren Sendikası temsilcisinin imzası gerekli ve yeterli olduğundan, Mahkeme kararı sonucu itibarıyla isabetlidir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkili Şirket ile davalı Tüm Belediye ve Genel Hizmetler İşçileri Sendikası (Sendika) arasında 01.07.2023 tarihinde toplu iş sözleşmesi imzalandığını ve uygulamaya konulduğunu, 01.01.2024 tarihinde ek protokol imzalandığını, 01.03.2024 tarihinde de ek yeni protokol imzalandığını davalı Sendikanın 10.07.2024 tarihli yazısı ile haberdar olduklarını, toplu iş sözleşmesi ve 01.01.2024 tarihli ek protokolün Belediye Başkanı tarafından imzalandığını, 01.03.2024 tarihli ek protokolün yerel seçimlere yakın tarihlerde yapıldığını, Belediye Başkanı tarafından imzalanmadığını, belediyede memur olarak görev yapan Şirketi temsile yetkili olması yasal olarak mümkün olmayan kişi tarafından imzalandığını, ayrıca söz konusu ek protokolün süresi içerisinde Çalışma Bakanlığına bildirilmediğini, toplu iş sözleşmesinin işverene ağır külfetler yükleyecek esaslı değişiklikler yapıldığını, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun (6356 sayılı Kanun) 45 ve 48. maddelerinde de belirtilen hususların hiçbirini yerine getirilmediğinden söz konusu ek protokolün herhangi bir bağlayıcılığının bulunmadığını, 01.03.2024 tarihinde yetki şartlarını taşımayan kişi tarafından imzalanan ve süresi içerisinde Çalışma Bakanlığına bildirilmeyen kamunun üstün yararını bertaraf eden toplu iş sözleşmesinin (ek protokol) yasal olarak hükümsüz olduğunu belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle 01.03.2024 tarihli toplu iş sözleşmesi ek protokolünün hükümsüzlüğünün tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; tarafların toplu iş sözleşmesinde değişiklik yapabileceğini, iptal iddialarının yerinde olmadığını, sözleşme özgürlüğü kapsamında tarafların sözleşmeden yararlanan işçilerin haklarını ortadan kaldırmamak kaydıyla değişiklik yapabileceklerini, değişiklik yapılamayacak konunun sözleşmenin süresi olduğunu, içtihatlar uyarınca dürüstlük ilkesi uyarınca iptalini istemenin kabulünün mümkün olmadığını, özgür irade ile yapılan sözleşmeye uyulması gerektiğini, işverenin serbest iradesi ile imzaladığını, ek protokolün hükümsüzlüğüne karar verilmesinin işçilerin toplu iş sözleşmesi yapma ve yararlanma hakkından yoksun bırakacağını, bu durumun uluslararası

sözleşmelere aykırı olduğunu, toplu iş sözleşmesi ek protokolünün ticaret sicil kaydına göre yetkili kişi tarafından imzalandığını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının ek protokol yapılmasına yönelik temsil yetkisi olmadığından 01.03.2024 tarihli protokolün hükümsüz olduğu ve iptali gerektiği yönündeki iddiasını kanıtlamadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesi hükmü kaldırılarak yeniden hüküm kurulmak suretiyle davanın reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; dava dilekçesinde belirttiği ve istinaf dilekçesinde tekrarladığı sebepleri ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, toplu iş sözleşmesine ek protokolün hükümsüzlüğünün tespiti istemine ilişkindir.

Bölge adliye mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 371. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı" kenar başlıklı 53. Maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler."

6356 sayılı Kanun'un "Tanımlar" kenar başlıklı 2. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

...

h) Toplu iş sözleşmesi: İş sözleşmesinin yapılması, içeriği ve sona ermesine ilişkin hususları düzenlemek üzere işçi sendikası ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren arasında yapılan sözleşmeyi, ifade eder."

Belirtmek gerekir ki işverenin sendika üyesi olması durumunda, toplu iş sözleşmesi ehliyeti işveren sendikasına ait olduğundan, toplu iş sözleşmesi işveren tarafı adına işveren sendikası temsilcisince imzalanmalıdır. Bu kural toplu iş sözleşmesine ek protokol için de geçerlidir.

Dosya içeriğine göre 08.08.2023 imza tarihli toplu iş sözleşmesinin, 01.01.2024 tarihli birinci ek protokolün ve dava konusu 01.03.2024 tarihli ikinci ek protokolün işveren Sendikası temsilcisi H.Y. tarafından imzalandığı, 19.04.2023 tarihli yetki belgesine göre de anılan kişinin münferiden toplu iş sözleşmesi imzalamaya ve ek protokol düzenleyip imzalamaya işveren Sendikası yetkili kılındığı görülmektedir. Bu itibarla toplu iş sözleşmesine ek protokolün tekemmülü için işveren Sendikası temsilcisinin imzası gerekli ve yeterli olduğundan, Mahkeme kararı sonucu itibarıyla isabetlidir.

Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere göre usul ve kanuna uygun olup davacı vekili tarafından temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 370/1 hükmü uyarınca ONANMASINA,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

02.10.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.